los eruiſſe quia mulieres ſine concupiſcētia nō
potuit inſpicere. ⁊ ſic de perſeuerantia circa ſa-
pientie ſtudium multorum philoſophorū eſt di-
cendum. Scdo quid ſit ſignum ſapientiam co-
gnoſcendi. vnde nota apud ſtoicos ſignum ſapi
entiam cognoſcendi fuit patientia. Sicut dicit
Sen̄. ꝙ in ſapientem non cadit iniuria. ⁊ ꝓbat
ꝑ exempla hoc ſic. Eſto ꝙ aliqs rem quā de vil
la mea ſurripuit in domo mea ponat ille furtū
fecit ego nihil perdidi. Si qs cū vxore concum
bat tanꝙ cum aliena adulter eſt ꝙuis illa adul
tera non ſit. Aliquis mihi venenū dedit ſ; vim
ſuam immixtam cibo ꝑdidit ſceleri ſe obligauit
⁊ ſi nō nocuit. Eodem modo licet aliquis infe-
rat iniuriam ſapienti ſapiens eam non recipit.
multa enim habet que iniuriā ſubmouere pn̄t.
Ponit enī exēplū Boe. li. ij. de ɔſo. ꝓſa. vij. de
quodā qui ſibi nomen phi falſe aſſumpſerat. ad
iſtū quidā acceſſit ⁊ dixit ſe velle experiri an eēt
phus. Si illatas iniurias leuiter patiēterq; ſu-
ſtineret. Ille aūt patientiā pauliſper aſſumpſit
acceptaq; contumelia velut inſultans. id ē. cru-
delis exiſtens. Ideo tandem inquit. itelligis
ne me eſſe phm? Cui ille nimium moderaciter i
tellexerā inqt ſi tacuiſſes. Et inde venit hoc vul
gare ꝓuerbiū. Si tacuiſſes phus fuiſſes. Ideo
dicit Sap. Eccl. xx. Homo ſapiens tacebit vſq;
ad tempus. laſciuus aūt ⁊ imprudens nō ſerua
bit tempus. Tertio videndū quid eſt opus ſapi
entiam exercendi. Unde notādū tres ſunt actꝰ
ſapientis. informare mores. reprobare errores
⁊ ordinare inferiores. Et ideo dicit Ariſtot. j.
Elen. Eſt aūt ad vnum ſic dicere opꝰ. ſcienē nō
mentiri de quibus nouit. mentientē manifeſta-
re poſſe. Primum ꝑtinet ad informationē. Se-
cun ad reprobationem. Dicit enim philoſophꝰ
j. metha. ꝙ inter ea que hoīes de ſapiente conci
piūt communiter vnum eſt quod ad eum perti
net ordinare. ⁊ ideo olim in ſeculo ſoli ſapiētes
gubernauerunt. Sicut dicit Sen̄. in epl'a quia ⁊
Joh. in ſuo policrato. li. iiij. Romanos inqt du
ces aut principes dum eorum reſpublica viguit
nō memini extitiſſe illitteratos ⁊ neſcio quomo
do accidit ex quo in principibus languet virtuſ
litterarum. armate malicie īfirmata eſt manus
Unde quidam rex romanorum ſcribens epiſto
lam cuidam regi francorū quatenus in litteris
erudiret filium verſum iſtum inſeruit. Rex inqt
illitteratus eſt aſinus coronatus. hinc eſt ꝙ ka
rolus tranſtulit ſtudium de Roma in Pariſius
de quo dicitur ꝙ omnes artes liberales habu-
it in palatio ſuo miro modo depictas. de Da-
uid legitur ꝙ habuit ſapientiam ſicut angelus
dei. nulla enim multitudo ſiue communitas ſi-
ne ſapientibus poteſt regi. Quia Sap. vj. dicit.
Multitudo ſapientium ſanitas eſt orbis terra-
rum. Super quo dicit gloſa. ꝙ ad bonum regi-
men requiritur ſapientia. etiā multitudo. quia
ſi deſit ſapientia tunc ſicut de roboam cōtingit
iij. Reg. xij. Reſpondit enim populo dura dere
licto conſilio ſeniorum quod ei dederant. et lo-
cutus eſt eis ſecundum conſilium iuuenum di-
cens. Pater meus aggrauauit iugum veſtrum
ego autem addam iugo veſtro. pater meus ce-
cidit vos flagellis. ego autem cedam vos ſcor-
pionibus. Multitudo autē neceſſaria eſt. quia
in nullo vnꝙ poſt chriſtum poſuit deus perfe-
ctionem ſapientie. ideo nullus princeps vnius
conſilio contentari debet. Nam legitur primo
Machab. viij. de machabeis. ꝙ iudei macha-
bei fecerant ſibi curiam. et quotidie conſulebāt
trecentos viginti conſilium agentes ſemper de
multitudine vt que digna eſſent agerent. Quia
dicitur Prouerb. viij. Ego ſapientia habito in
conſilijs et eruditis interſum cogitationibꝰ. Et
Prouerb. xj. Ubi non eſt gubernator corruet
populus. Gloſa. Sicut nauis carens guberna-
tore periclitatur. Salus autem vbi multa con-
ſilia. Quarto videndum eſt quis ſit fructus ſa-
pientiā poſſidendi. De hoc ſatis dicitur Eccs
vj. Quid habebit amplius ſapiēs a ſtulto? ⁊ qd
pauper niſi vt pergat illuc vbi ē vita? Et Sap.
vj. Concupiſcentia itaq; ſapientie deducet ad
regnum perpetuum. ad quod nos pater ⁊ filius
et ſpirituſſanctus ꝑducat. Amen.

De eodem Sermo ſecundus.

EX ipſo et per
ipſum et in ipſo ſunt omnia. Ro
ma. xj. dicit Ariſto. viij. anima
lium et idem allegat Auicenna. Quod eſt quod A
dam animal quod eſt dictum fectaleo. alias nū
cupatum Leopardus. quod eſt huius nature
ꝙ ſi aliquid ſentit ſibi gratum adeo ardenter
concupiſcit. ꝙ pre nimio amore illius excellen-
tiſſime ſaltat donec illud habeat aut acquirat.
Venatores autem ſcientes eius naturam. hoc
ꝙ ipſum diligere ſciunt ad aliquam arborem ſu
ſpendunt. Sed adeo altius ꝙ capere non poſ-
ſit. Cum igitur ſaltat volens illud apprehen-
dere deficit. ſicq; venatoribus preda fit. Mo
raliter per Leopardum intellige quemlibet cu-
rioſum. Sed per illud gratum quod diligit. dic
ꝙ ſancta trinitas intelligi poſſit que eſt omni-
bus chriſtianis gratiſſima. et ſuper omnia que
in celis et in terris ſunt ſumopere diligenda.

Quia dicit Augꝰ.li.ſoli.c.j. Quiſqꝫ enī cogno=
ſcit te diligit te obliuiſcitur ſe amat te pluſq̄ ſe
relinquit ſe venit ad te vt gaudeat de te. Hinc ē
dn̄e q̄ nō tātū diligo quātū debeo.quia nō ple=
ne te cognoſco.vt aūt diligamus vnum ſolū ve=
rum deum docet Augꝰ.li.viij.de tri.c.xvj.per
ſex gradus cognoſcere deum. Quia q̄to diligi=
bile cognoſcitur tanto magis diligit. Primꝰ er
go gradus eſt qn̄ quis aliquid ex diuina reuela
tione de deo cognoſcit qḋ modū ꝓprie intelligē
tie excedit. Sicut aliquibꝰ ph̄is datū eſt aliqua
de deo cognoſcere que ſunt vltra capacitatē na
turalis intelligentie vt de ideis. Et ſiliter dicit
hoc reuelatū platoni de deo. In principio erat
verbū vſqꝫ ad illum paſſum.⁊ verbū caro factū
eſt ſicut in libris ſuis inuenit veris licet aliqua=
liter variatis.vt dicit Augꝰ.vij.cōfeſ.c.ix.⁊.x
de ciui.dicit de quodam platonico qui dicebat
verba illa aureis litteris cōſcribenda ⁊ in oībꝰ
eccleſijs in locis eminentiſſimis ꝓponenda. Se
cundus gradus eſt cognitio fidei que ſup̲at na=
turalem intelligentiam vel induſtriam. Tertiꝰ
gradus cognitionis dei eſt reuelatio ſenſualis
ſicut filijs iſrael in exitu de egypto deꝰ viſibilit
apparuit in columna ignis. Exod.xiij. Quartꝰ
gradus eſt reuelatio intellectualis p̲ ſpēs tamē
ſenſibiles q̄lis data fuit. Ioh.in apoc. Ezechie
li.⁊ ceteris. Quintꝰ gradus eſt reuelatio intel=
lectualis p̲ ſpēs intelligibiles.⁊ hec fit p̲ occul=
tam inſpirationem ⁊ nō datur niſi intellectuali=
ter viuentibus.hic ergo gradus competit ange
lis p̲ naturā. Sextus gradus diuine cognitiōis
eſt ſuperītellectualis.quia eū plus cauſat amoꝛ
ſup̲naturaliter infuſus q̄ intelligētia. De hoc
Hugo ſup̲ angelica hierarchia.c.vij.dicit. In=
telligis quāta ſit virtus veri amoꝛis inquātum
ſup̲eminet dilectio ſcientie vel intelligentie:plꝰ
enī diligit q̄ intelligit ⁊ intrat dilectio vbi ſcien
tia foꝛis ſtat. Qui alludit illud Bern̄.vbi intelle
ctus calligat dilectio impetrat.vbi ille repellit
iſta admittit:hec ille. Per hos enī gradus co=
gnoſcere poſſumus deum ⁊ eo cognito diligere
Sed ſunt nonnulli curioſi qui adinſtar leopar=
di ſaliunt altius ⁊ occulta trinitatis ſcrutari cu
piunt.qui in ſcrutinio deficiunt ⁊ ꝓcurantibus
venatoꝛibus inferni in erroꝛem cadunt. Quia
dicit Augꝰ.li.j.de tri.c.vij.v̄ſus finē.vbi queri
tur vnitas trinitatꝭ patris videlicet ⁊ filij ⁊ ſpi=
rituſſci.nec p̲iculoſiꝰ alicubi.nec laboꝛioſiꝰ ali=
quid querit.nec fructuoſius aliquid inuenitur.
Ideo dicit mḡr li.j.diſt.ij.c.j. De hac ergo re
ſumma ⁊ excellentiſſima cum moderamine et ti
moꝛe agēdū ē ⁊ attentiſſimis auribꝰ atqꝫ deuo=
tis audiēdū. Et dicit notanter cū moderamine
cōtra curioſos.⁊ timoꝛe ꝯtra temerarios.quia
nūc ſancta trinitas nō eſt curioſe inquirēda nec
temerarie ſcrutanda.ſed cū deuotione diligen=
da ⁊ pie credenda videlicet trinitas p̲ſonarū et
vnitas eſſentie. Et hoc docet ap̄lus in verbis p̄
libatis. Ex ipſo ſcꝫ patre.⁊ p̲ ip̄m ſcꝫ filiū.et in
ipſo ſcꝫ ſpūſcō ſunt oīa.ecce trinitas p̲ſonarū.
Sed cum ſubdit.ipſi honoꝛ in ſec̄la tangit eſſen
tie vnitatem.in quibꝰ verbis p̄ncipaliter tria tā
git.pꝛimo patris potentiā ibi.ex ipſo.ſcđo filij
ſapientiam ibi.per ipſum.tertio ſpūſſci clemen=
tiam ibi.⁊ in ipſo. Circa hanc materiam de ſan B
cta trinitate eſt notandum dicit Hugo in poſtil=
lis ſuper illud pauli.videmus aūt nūc p̲ ſpeculū
Neceſſe eſt inquit vt ī hac vita moꝛtali ⁊ coꝛru=
ptibili ſolum credamus ſumme incognite trini=
tatis vnitatem. In futura auteꝫ patria pꝛo eter
na retributione accipimus vt vnitatem dei fa=
cietenus videamus.idcirco ad confirmandam
noſtram certitudinem dicit magiſter li.j.diſt.ij.
c.iiij. Pꝛoponamus in medium veteris ⁊ noui
teſtamenti autoꝛitates quibus diuine vnitatis
atqꝫ trinitatis veritas demonſtretur. Ac p̄muꝫ
legis ipſa exoꝛdia occurrant. Vbi Moyſes ait
Deut.vj. Audi iſrael dominus deus tuus deus
vnus eſt. Et Deut.v.⁊ Exod.xx. Ego ſum dn̄s
deus tuus qui eduxi te de terra egypti nō erāt
tibi dij alieni pꝛeter me. Ecce inquit magiſter h̄
ſanctificauit vnitatem diuine nature. Deus enī
⁊ dominus vt ait Amb.in.j.li.de trini. Nomen
eſt nature.nomē eſt poteſtatis. Et alibi loquēs
deus p̲ Moyſen ait. Exod.iij. Ego ſum qui ſuꝫ
⁊ ſi queſierint nomen meū.vade ⁊ dic eis.qui ē
miſit me ad vos.dicit enim ego ſum.non nos ſu
mus.⁊ qui eſt.nō qui ſumus.apertiſſime decla=
rauit vnum ſolum eſſe deum. In cantico etiam
Exod.xv.dicitur. Dominus omnipotens no=
men eius.non ait.domini vnitatem volēs ſigni
ficare. Et ſubdit magiſter. Pluralitatemqꝫ per
ſonarum ⁊ nature vnitatem ſimul oſtēdit dicēs
Gen̄.j. Faciamus hominem ad imaginem ⁊ ſili
tudinem noſtram.dicens enim faciamus ⁊ no=
ſtram pluralitatem perſonarū oñdit.dicens ve
ro imaginē vnitatē innuit eſſentie.vt enim dicit
Augꝰ.in li.de fide ad Pe.c.ij. Si in illa natura
patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti vna eſſet tm̄ p̲ſona nō
diceret.faciamus hominem ad imaginem ⁊ ſili
tudinē noſtram. Cū enim dicit imaginem oñdit
vnā naturā eſſe ad cuiꝰ imaginē hō fieret. Cum
vͦo dicit nr̄am oñdit eūdē deū nō vnā ſꝫ plures
p̲ſonas eſſe. Idem ꝓbat dictum pſ̄.lxvj.cum di
cat. Benedicat nos deꝰ deus noſter.benedicat
nos deus ⁊ metuant eum omnes fines terre.
vbi dicit glo. Trina confeſſio dei trinitatem ex
pꝛimit perſonarum.vnitateꝫ vͦo eſſentie aperit
cum ſingulariter ſubiungit. Ideꝫ ꝓbat p̲ Eſa.c.

vj. q̄ ait ſe audiuiſſe ſeraphin clamãtia. Sanctꝰ
ſanctus. ſanctus dñs deꝰ ſabaoth. Per hoc ꝙ
dicit ter ſanctus. trinitatem ſignificat. Per hoc
ꝙ dicit dñs deus. vnitatem eſſentie. Ad idem ꝓ
C bandum autoritatibus noui teſtamẽti dicit do-
minus Matth. vlt. Ite baptizate omnes gẽtes
ĩ nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpirituſſancti. Et addit
Amb. in li. j. de trini. in nomine ait non in nomi
nibus vt eſſentie vnitas oſtendat̃ ꝑ nomina tria
que ſupponit tres eſſe perſonas declarat. Idez
oſtendit Joh. xiiij. Paraclytus autem ſpiritus
quem mittet pater in nomine meo. Et Joh. xv.
Cum venerit paraclytus quem mittam vobis
a patre. vbi notatur trinitas perſonarum. Idẽ
probatur. j. Joh. v. Tres ſunt qui teſtimonium
perhibent in celo pater ⁊ verbum ⁊ ſpirituſſan-
ctus. Ecce trinitas perſonarum. ⁊ hi tres vnuz
ſunt. Ecce vnitas eſſentie. Et ĩ verbis themat̃
manifeſte probat apoſtolus idem cum dicit. Ex
ipſo et per ipſum et in ipſo ſunt omnia ipſi glĩa.
Ex ipſo ait vt Augꝰ li. j. de trini. c. xv. dic̃. pro-
pter patrem. Per ipſum dicit ꝓpter filium. In
ipſo ꝓpter ſpiritumſanctum. Per hoc võ ꝙ nõ
ait ex ipſis ⁊ per ipſos nec ait ipſis gloria. Sed
ipſi inſinuat hanc trinitatem verum deum eſſe.
Et eſt notandum ꝙ quẽadmodum Augꝰ dicit.
Quod omnes creature ſunt veſtigium ſcẽ trini-
tatis videlicet li. xv. de trini. Recte enim ſicut ĩ
veſtigio cognoſcitur cuiuſmodi animal aut crea
tura ibi tranſiuit. Sic cognoſcit̃ in omnibꝰ rebꝰ
veſtigium trinitatis. Primo in arbore. In eodẽ
enim ligno arboris eſt radix quaſi parens. ſti-
pes quaſi filius. ramus quaſi ſpirituſſanctus.
Secundo ꝓbatur in igne in quo ſunt ſimul ſplẽ
dor calor ⁊ ardor. ita ꝙ vbi ⁊ quãdo ẽ ignis. ſta
tim ibi ſint hec tria. ⁊ hec non confuſe vnuz nec
diſtincte tria. ſed tria vnũ ſunt ſimul ⁊ inſepabi
liter operant̃. Tamen aliud attribuit̃ ſplendori
videlicet ꝙ oculum illuminat. Aliud calori. ſcꝫ
qñ manus calefacit. Aliud ardori. ſ. ꝙ cremat
candelam non tamen ſunt ibi tres ignes. ſꝫ vnꝰ
ignis tñ. Et ex quo ignis incipit eſſe cõtinue gi-
gnit ſplendorem. nec ignis ante ſplendorez. nec
ſplendor poſt ignem. Tertio oſtenditur hoc ex-
emplo trium ordinum electorum. Sicut eniz pa
ter a nullo eſt ipſeqꝫ vnigenitus filius a patre ſo
lo genitus ⁊ ſpirituſſanctus ab vtroqꝫ ꝓcedẽs.
Sic ordo coniugalis a nullo eſt. Ordo aũt cle-
ricalis ab ordine coniugali ſolo genitus. Ordo
võ religioſorum ꝓcedẽs ab vtroqꝫ. Et ſicut pa-
ter ⁊ filius ⁊ ſpũſſanctus tres ſunt ꝑſone diſtin
cte ſuis ꝓprietatibus tñ ꝓpter hoc nõ ſunt tres
dij ſed vnus deus. Sic predicti tres ordines di
ſtincti ſunt ſuis ꝓprietatibus. ⁊ ꝓpter hoc non
ſunt tria corpora myſtica ſed vnum ſolum cor-
pus myſticuz dñi noſtri ieſu chriſti. Quarto idẽ
probatur in capite. dicit eñi Ariſto. ꝙ tres ſunt
cellule capitis. Prima eſt in occipite que eſt me
morie. ⁊ ideo malũ eſt ꝑcutere pueros in occipi
te. quia videntur memoriã amittere. Scda ĩ me
dio capitis que eſt intelligentie. Tertia eſt in ſin
cipite que eſt voluntatis. ꝑ hoc oñdit deus ve-
ſtigium trinitatis in vna eſſentia. Sicut eniz ca-
put eſt vnum cum tribus potentijs. ita deꝰ vnꝰ
eſt in tribus perſonis. Per memoriam intelligi
tur pater. ꝑ intellectum filius. ⁊ ſic̃ memoria eſt
mater intelligentie. ſic pater celeſtis genuit ex
ſe filium velut memoria intellectum. Spũſſcũs
aũt intelligit̃ ꝑ voluntatem. qꝛ voluntas ꝓcedit
a memoria et intellectu. Sic ſpũſſcũs a patre et
filio. vt dicit Athanaſius in ſymbolo. Et ſicut il
la tria inter ſe differunt. qꝛ aliud ẽ memoria ali-
ud intellectus aliudqꝫ voluntas. Sic alia ẽ per
ſona patris alia filij alia ſpũſſancti. ⁊ tamẽ ſunt
in vno capite. Sic ꝑſone in vna deitate. Item ẽ D
notandum ꝙ trinitas ꝑſonarum ⁊ vnitas eſſen-
tie in miraculis declarant̃. Primũ legit̃ ĩ ſcho-
liſto. ⁊ idẽ teſtat̃ Euſebius in cronica ꝙ circa
natiuitatem chriſti ſoles tres apparuerunt ĩ ori
ente q̃ paulatĩ ad ſe ꝓpinq̃ntes in vnũ ſolẽ ſunt
ĩtroducti ꝑ qḋ ſignificabat̃ ꝙ cognitio trinitat̃
ꝑſonarum ⁊ vnius dei toti orbi imminebat. Se
cundũ miraculũ narrat Eutropius. Cũ quidaz
ſacerdos arrianus quendam baptizaret ⁊ for-
mam trinitatis immutaret dicẽs. Baptizo te in
noĩe patris ꝑ filiũ ⁊ ſpm̃ſcm̃ patri eq̃lẽ non eſſe
ſubito aqua diſparuit ⁊ baptizandꝰ ad eccleſiã
catholicã confugit. Tertiũ miraculũ ſcribit Si
gibertꝰ in cronica. Cũ in gallia arriana hereſis
pullularet qui filium ⁊ ſpiritumſanctũ minores
patri affirmans vnitas eſſentie ⁊ trinitas perſo
narum euidenti miraculo eſt monſtrata. Nã cir
ca annos dñi quingenteſimo quinquageſimo in
vrbe nataſcenſi. dum ep̃us eiuſdem vrbis miſſaz
celebraret. vidit tres guttas clariſſimas equa-
lis magnitudinis de celo ſuper altare emiſſas.
que ibi paulatim appropinquantes vnam gem-
mam pulcherrimam effecerunt. quam cum in
medio cuiuſdam crucis auree poſuit. alie gem-
me que ibi erant tantam eius excellentiam non
ferentes ſubito ceciderunt. hec gemma immun
dis hominibus videbatur terribilis et obſcura.
mundis autem ⁊ pijs amabilis ⁊ clara. Infir- E
mis multis dabat ſanitatem ⁊ adorantibus ip-
ſam crucem augebat virtutem. Circa hec conſe
quenter occurrunt alique q̃ſtiones. Primo q̃lit̃
patri attribuit̃ potẽtia. filio ſapiã. ⁊ ſpũiſcõ cle
mentia cũ tñ oẽs tres ꝑſone habeant eãdẽ po-
tentiã ſapientiã ⁊ clementiã: rñdet Auguſtinus
in li. de trinita. in creaturis ſolet notari defectꝰ

potentie.ſ.i p̄re,ꝓpt᷑ antiq̄tatē.i filio ſolet nota
ri ignorātia ꝓpt᷑ iuuētutē ꝛ iexꝑiētiā ꝛ ſpūſſcūs
videtur ſonare in vehementiam .Eſa.ij.Quie=
ſcite ab hoīe cui⁹ ſpūs in naribus ei⁹. Ne ergo
putet᷑ ſimiliter eē in diuinis ſicut in creaturis tunc
patri nō ſolū attribuit᷑ potentia ſed etiā oīpoten
tia ne videat᷑ ſenior.ꝛ ꝓpter hoc dicit᷑ in ſymbo
lo apl'orū.Credo in deū patrē oīpotentē.Et fi=
lio nō ſolū attribuit᷑ ſapia.ſʒ etiā oīs ſapia ꝛ ſci
entia ne videat᷑ min⁹ ſciēs ac min⁹ expt⁹.Et ſpi
rituiſcō attribuit᷑ clemētia ne putet᷑ crudelis et
vehemens.quia dicit᷑ de ipſo Sap.xij.O q̄ ſua
uis ꝛ bonus eſt dñe ſpūs tu⁹ in nobis.Et i pſ.
cxlij.Spūs tu⁹ bon⁹ deducet me in terrā rectā
Eſt tñ notandum licet deus pater ſit omnipo=
tens duo tñ ſunt in ipſo ꝛ duo in nobis que ipm
vincere videntur.Primū ex p̄te ipſi⁹ ē ſua pie=
tas viſceroſa que miſeret᷑ pctōris ꝛ q̄ſi dolet de
damnatiōe ipſius.De p̄mo habet᷑ Biere.xxxj.
ꝛ Threñ.ij.Cōturbata ſunt oīa viſcera mea ſu=
per eū.ſ.pctōrē miſerās miſerebor ei⁹.De ſcōo
Eſa.j.Heu conſolabor ſup hoſtib⁹ meis. Ideo
dicit Aug⁹.Tardi⁹ inquit videt᷑ a deo pctōr ve
niam accipe quā velit dare.libenti⁹ dat veniam
de⁹ quā petit eā reus.Sic enī feſtinauit abſolue
re reū a tormēto ꝯſciētie ſue q̄ſi plus eū crucia
uit cōpaſſo miſereri q̄ ipſum miſerū miſeria ſua
Scōm ex parte dei ſua charitas affectuoſa que
ipſum vicit vt filium ſuum vnigenitum ad terrā
mitteret.Joh.iij.Sic deus dilexit mūdū vt fili
um ſuū vnigenitum daret.Ideo dixit Aug⁹.O
charitas q̄ magnas vires habes.deuʒ de celo
ad terrā poſuiſti.ꝛ ipm in cruce aſcendere feci=
ſti.Primū aūt ex p̄te noſtri eſt oratio noſtra la=
chrymoſa vt cuʒ Eſa.ꝓpheta Ezechie regi mor
tem nūciaſſet.Eſa.xxxviij.Diſpone domui tue
morieris enī tu ꝛ nō viues.Ezechias conuertit
faciem ſuā ad parietē orās cum fletu dixit.Me
mento quō ambulauerim coram te in veritate ī
corde ꝑfecto ꝛ qō placitum eſt coraʒ te fecerim
fleuiqʒ fletu magno.Et iſta quidē oratio lachry
moſa vicit deū vt ſue mortis effectū minime ſor
tiretur ſed dixit ſibi ꝑ ꝓphetam.audiui oratio=
nem tuam ꝛ vidi lachrymas tuas.ecce adijciaʒ
ad dies tuos.xv.annos ꝛ de manu regis aſſyri
orum eruam te.Quia dicit Bern.O humilis la
chryma tuū eſt regnū.tua ē potētia añ ꝯſpectū
iudicis intrare nō vereris ſola ſi intraueris nū
q̄ ſola redibis. quicq̄d petieris obtinebis vin=
cis inuincibilem ꝛ ligas oīpotentē. Scōm ē ex
p̄te noſtri humilitas gratioſa que etiā vincit de
um ſicut patuit.iij.Reg.xxj.de Achab cui dñs
dixit ꝑ Heliā.Ecce inducā ſup te malū ꝛ interfi
ciam de domo Achab mingentem ad parieteʒ.
Cum audiſſet Achab ſmones ſuos ſcidit veſti=
menta ſua.glo.in ſignū penitentie ꝛ humiliatio
nis ꝛ cooꝑuit cilicio carnē ſuā ieiunauit ꝛ dor=
miuit in ſacco.Et ſmo dñi ad Heliā.Nōne vidi
ſti Achab humiliatū corā me?qꝛ ergo humilia=
tus eſt mei cauſa non inducā malū in diebus ei⁹
quia dicit Bern.O felix humilitas q̄ dei ad ſe
trahit clementiam ꝛ ligat eius omnipotentiam
De filio hic notandum licet ſit ſapientiſſim⁹ tñ F
ſcienter mittit ſe decipi in tribus.Primo in ven
ditione.quia vendendo regnū celorū permittit
ſe a nobis decipi infra dimidiū iuſti p̄mij.Ven=
diderat enī apoſtolis pro retibus ꝛ parua naui
cula que reliquerunt.Matth.iiij.Propter qō
confidenter dixit Petr⁹ Matth.xix.Ecce nos
reliquimus omnia ꝛ ſecuti ſumus te.quid er=
go erit nobis?quaſi diceret.quid dabis nobis
premij?reſpondit chriſtus.Amen dico vobis
centuplum accipietis ꝛ vitam eternam poſſide=
bitis.Ecce dat eis vitam eternaʒ ꝓ parua naui
cula.Zacheo dedit.Regnū pro dimidia ſubſtā
tia ſua cum dixit Luc.xix.Ecce dimidiuʒ bono
rum meorum domine do pauperibus.Et do
minus.Hodie ſalus domui huic facta eſt.eo q̄
ipſe ſit filius abrae.Vidue dedit regnum ꝓ duo
bus minutis Luc.xxj.Quibuſdaʒ aque frigide
Matth.x.dixit chriſtus.Quicunqʒ potum de=
derit vni ex minimis iſtis calicem aque frigide
tantum in nomine diſcipuli.Amen dico vobis
non perdet mercedem ſuam.Quibuſdaʒ dat re
gnum celorum pro ſola voluntate bona.qꝛ di=
cit Hieronymus.Que offerimus non ſui pon=
dere ſed offerentium penſentur voluntate.idcir
co dicit Auguſtinus.Regnum celorum tantum
valet quantum habes.Secūdo permittit ſe de
cipi in emptione.quia vilem noſtram carnem
precio magno emit.De quo.j.Corinth.vj.Em
pti enim eſtis precio magno glorificate et por=
tate deum in corpore veſtro.Et.j.Pet.primo.
Non enim corruptibilibus auro vel argento re
dempti eſtis.ſed precioſo ſanguine agni imma=
culati.Tertio permittit ſe decipi in commutati
one.quia res noſtras a nobis datas centupluʒ
reſtituet.Matth.xix.Centuplum accipietis.
De clementia et bonitate ſpirituſſancti dicitur G
q̄ eſt tanta q̄ nullus ab ea ſe poſſit abſcondere
Juxta illud pſ.xviij.Nec eſt qui ſe abſcondit a
calore eius.Nam in celo eſt clemētia letificās
In purgatorio eſt clementia eius liberās.Eccī
l.Confitebor tibi domine rex.ꝛc̄.quia liberaſti
me a flāma ignis que circūdedit me.In inferno
eſt ipſius clemētia mitigans.qꝛ ibi punit citra
condignuʒ.Quia dicit pſ.lxxvj.Aut obliuiſce
tur miſereri deus aut continebit in ira miſeri=
cordias ſuas?quaſi diceret.non.In mūdo mō
eſt mia ꝛ clemētia conſeruans q̄tum ad iuſtos

De qb⁹ Joh.xvij. Pater ſancte ſua eos in no-
mine tuo quos dediſti mihi vt ſint vnum ſicut ⁊
nos. Nõ eſt miſericordia expectãs q̃tum ad
malos. De q̃ dic̃ ad Rom.ij. An ignoras q̃m
benignitas dei ſcʒ tollerãs et expectans ad pe-
nitentiã te adducit? Nõ eſt clementia trahens
q̃tum ad duros. q2 per bñficia ⁊ flagella trahũt
De q̃ Joh.vj. Nemo põt venire ad me niſi pa-
ter meus qui miſit me traxerit eum. Modo mi-
ſericordia ſuſcipiens q̃tum ad reuertẽtes. De
qua pſ̃.vj. Suſcepit eos de via iniq̃tatis eorũ.
Ideo poſſumus dicere cũ pſ̃.xxxij. Miſericor-
dia domini plena eſt terra. Secunda q̃ſtio eſt.
quare feſtũ trinitatis eſt inſtitutum cum tamen
feſtum patris in die natiuitatis. et feſtuʒ filij in
die reſurrectionis. et feſtũ ſpũſſancti in die pẽ-
teco. ſit ſolenniter celebratuʒ? Ad hoc reſpon-
dent doc. ponẽtes cauſas. Primo vt oẽs fide-
les agnoſcant trinitateʒ perſonarum ⁊ eſſentie
vnitatem. q. d. eccleſia in hodierna feſtiuitate.
Ecce filij mei iſte tres pſone. ſ. patris et filij et
ſpũſſancti. non ſunt tres dij ſed vnus verus de⁹
Secũda cauſa inſtitutiõis eſt vt homo mortal̃
cõtempletur q̃tum bñficium recepit q̃ ad ima-
ginem creat⁹ ẽ ſanctiſſime trinitatis. Ideo di-
cit Berñ. in ſermone q̃dragesimali. Cogita q̃lẽ
te fecit deus nempe ſm corpus egregiam crea-
turam. Sed ſm animã magis vtputa ſm imagi-
b nem creatoris. Sed ſi diceres. quõ hõ ad ima-
ginem dei creatus eſt? Rñdẽt doc. quo ad tria.
Primo quo ad imortalitatẽ. quia ſicut deus eſt
imortalis. ſic ⁊ aĩa vt pbatũ ẽ ſuperi⁹ ſermo. xv
Idẽ pbat Ariſto. ij. topi. Aĩa hoĩs ẽ imortalis
Ideo dicit Aug⁹. Anima eſt ſubſtantia creata ĩ
uiſibilis icorporea imortalis deo ſil̃ima nullaʒ
imaginẽ hñs niſi creatoris ſui. Et nõ ſolum ſm
aĩam homo eſt imortalis. imo ſm corp⁹ creat⁹
fuit vt eẽt imortalis vt teſtat̃ Greg⁹. iiij. moral̃.
Ad hoc inquit in paradiſo hõ poſitus erat vt ſi
ſe ad cõditoris ſui obedientiã vinculis charita-
tis aſtringeret ad celeſteʒ patriã ⁊ ſocietatẽ an
gelorum quandoq̃ʒ ſine morte carnis tranſiret
Sic nanq̃ʒ immortalis cõdit⁹ fuit vt ſi nõ pec-
caſſet mori etiam non potuiſſet. Scđo quantum
ad dominationẽ. quia ſicut deus eſt dñs omni-
um. Sic ⁊ hõ omniũ creaturarũ. ſicut patuit ſu
perius. iij. q. Si eni homo in ſtatu innocentie p
ſtetiſſet. oẽs creature ei ſubiecte fuiſſent ſic vo-
lucres celi ⁊ piſces maris. ⁊ aĩa in terris. ppter
qđ dixit pſ̃. viij. Oĩa ſubiecisti ſub pedibus ei⁹.
Sed quia hõ ſuo creatori fuit inobediens. ideo
obedientiã creaturarũ p magna pte amiſit. Eſt
tamen notandum q̃ omnia que in celo ⁊ in ter-
ra ſunt ppter hoĩem exiſtunt. Nam angeli ſerui
ũnt hoĩb⁹ ſilr̃ celi luminaria. Nã ſol deſcribit no

bis diẽ. luna illũinat nob̃ noctẽ. ignis tpat frigi
ditatẽ. aer dat nob̃ ſpiramẽ. aq̃ mũdat fetoreʒ.
t̃ra pfert nob̃ fructũ. ſ. frumtũ ⁊ vinũ. aq̃ piſces
ouis lanã de q̃ regim⁹ corp⁹ nr̃m. Et ex quo hõ
ẽ dñs oĩm creaturaꝝ idcirco tenet̃ deũ lauda-
re p̃ oĩb⁹ creaturis. Tertio hõ creat⁹ ẽ ad imagi
nẽ trinitatis quo ad tres potẽtias aĩe. ſ. ſm me-
moriã. itelligẽtiã. ⁊ volũtatẽ. Ut mẽoria ſit ca-
mera pr̃is ſm potentiã. itelligẽtia ſit camera fi
lij ĩ q̃ habitet p fidei cognitionẽ. volũtas ſit ca-
mera ſpũſſci ĩ q̃ habitet p amorẽ vt hõ ĩ vã cha
ritate volũtatẽ ſuã ↄfirmet diuie volũtati. Ter
tia cã iſtitutiõis hui⁹ feſti ẽ vt hoĩes incitent̃ ad
grãrũ actiões. ipiq̃ʒ deo q̃ talẽ nob̃ gl̃iaʒ reuela
uit in fide. ſ. dando nob̃ cognitionẽ ſcẽ trinitatis
⁊ in futuro nobis reuelauit in ſpẽ. vñ merito di-
cere debem⁹. ipi honor ĩ ſecl̃a. ideo ſcã eccl̃ia he
ri in veſpis incepit a gl̃ia trinitatis. cũ cantauit
Gl̃ia tibi trinitas ⁊c̃. Et iteꝝ. Laus ⁊ perennis
gl̃ia. Tertia q̃ſtio. ad q̃d valet nob̃ xpianis cõ- I
feſſio ſcẽ trinitatis? Ad hoc dicũt doc. q̃ valet
quo ad tria. Primo ad demonũ expulſioneʒ qđ
patuit in quodã fideli ſuo apud ↄſtãtinopolim
de quo legit̃ q̃ cũ q̃dã magus ad quẽdã locũ cũ
duxiſſet. vbi mltitudo demonũ reſidebat. vnus
eorũ in throno ſedẽs interrogauit eũ ſi ſu⁹ ſu⁹
vellet eſſe. At ille ſignauit ſe ſigno ſcẽ crucis. oẽs
demones aufugerũt. cũ g̊ ad eccleſiã ſophie iuiſ
ſet imago q̃ erat ibi oculos ad ipm ĩ eccl̃ia quo-
cũq̃ʒ pergebat ↄuertebat. ac ſi ipo facto. d. xp̃s
q2 ↄfeſſus me fuiſti corã demonib⁹ in terris ego
te ↄfiteor corã pr̃e meo in celis. Sic audeo dice
re ↄfident̃ q̃ ↄfeſſio ſcẽ ⁊ indiuidue trinitatis p-
tegit quẽlibet hoĩem in hora exit⁹ ſui de oĩ fal-
ſa deceptiõe ⁊ pducit vnũquẽq̃ʒ illuc vbi fruat̃
btifica viſiõe. Scđo valet ad tribulationũ pro-
pulſionẽ. Nã ſic refert Johẽs dãma. cũ ↄſtãti-
nopolim peſtilẽtia g̃uis eẽt letanie fierẽt. Qui-
dã puer ĩ celũ rapt⁹ e medio cãticũ ſcẽ trinitatis
ab angel̃ ẽ edoct⁹ vicʒ ſcẽ de⁹. ſcẽ fortis. ſcẽ ⁊ im
mortal̃ miſere nob̃. Qui rediẽs corã pplo hoc
cãticũ decãtauit. ⁊ ſtatĩ oĩs peſtilẽtia eſt fugata
ideo dico q̃ ppt̃ ↄfeſſionẽ ſcẽ trinitatis de⁹ oĩps
ppellit a nob̃ oẽʒ tribulationẽ ⁊ p̃cipue ĩ morte
⁊ p⁹ mortẽ cũ eminet g̃uis tribulatio. cuilibʒ d
rõe reddẽda p oĩb⁹ pctis ſuis. iõ ĩ exeq̃s defũ-
ctoꝝ etiã canit̃ cãticũ ſcẽ trinitatis. qđ ſonat ſcẽ
deus. ſcẽ fortis. ſcẽ ⁊ miſicors ſaluator amare
morti ne tradas nos. vt ppt̃ hoc cãticũ auferat
de⁹ a defunctis oẽm tribulationẽ ⁊ miſeriã ⁊ do
net eis eternã leticiã. Tertio ↄfeſſio ſcẽ trinita-
tis valet ad malorũ ↄfutationẽ ⁊ cõuerſionem.
Sic eni refert Benzo in li. quẽ ſcpſit ad comitiſ
ſaʒ marcudã cũ archieps ebrodienſis ſimoiac⁹
eẽt ⁊ oẽs teſtes pecunia corripuiſſet. Quidam

ligatus vir ſanct⁹ precepit ei vt iſtum verſiculũ ſancte trinitatis gloria patri diceret. rogãs deum vt ſi ſimoniacus eſſet ſpm̃ſanctũ cui iniuriã fecerat nominare non poſſet. Quod et factũ eſt Nam quotiens verſiculum inchoabat totiens ſpiritumſanctũ nominare non potuit. Et ſic iſte depꝛhenſus peccatũ ſuum humiliter confeſſus ẽ ⁊ penitentiam egit. Quarto querit̃. Exquo dictum eſt ꝙ in qualibet creatura lucet veſtigium trinitatis. an deus ſit in qualibet creatura? ad hoc dicũt doc. ꝙ ſic. ⁊ ꝓbãt hoc dicto. Chryſ. ſic dicentis. Deus eſt vbiqꝫ ſimul ſed quõ ẽ vel ſit vbiqꝫ intellectu nõ capimus. Sꝫ contra hoc poſſet aliqs inſtare. Si deus eſt in oib⁹ creaturis tũc in qlibet creatura eẽt adorãdus. qꝛ in qlibet eẽt eſſentialis. ⁊ ſic legit̃ Exod. iij. ꝙ moyſes adorabat dñm i rubo. Et Geñ. xviij. Abraam adorauit dñm in angelo. Ad hoc reſpondet Holcot. lec. c. ꝙ deus nõ eſt eſſentialiter adorãdus in quolibet ſuo ſigno. ſed tm̃ in ꝓprio vt eſt aliqua res ad hoc ordinata vt de⁹ in ea honoretur. ſicut fuit rubus ardens ſine combuſtiõe. et angelus.

In feſto corporis chriſti Sermo. j.

In Leticia egre

diemini ⁊. in pace ducemini montes et colles cantabunt coram vobis laudes. Ita ſcribitur Eſa. lv. Ambroſi⁹
K in exameron dicit. Apes tm̃ reuerentiam exhibent regi ſuo. ſcꝫ apiaſtro ꝙ nulle de domib⁹ ſuis exire audeant nec ad aliquos ꝓdere paſt⁹ niſi rex fuerit egreſſus ⁊ volatus ſibi vendicauerit ꝑ̇ncipatũ ⁊ qñ ꝓcedunt ſingule ſe regis obſequio offerunt. ⁊ ei ꝓxime eſſe volũt. ⁊ rege viſo totus animatur exercitus. Et dicit Ariſtoti. li. animaliũ. Quando ſunt circa ipſum conducendo eum ⁊ ſi fuerit viuus mares erunt in vna parte ⁊ femine in alia. Si vero mortuus mares erũt cũ feminis in domib⁹. Myſtice ꝑ regẽ apũ ſeu apiaſtrũ intelligere debem⁹ dñm noſtruꝫ ieſum chriſtũ ſub ſpecie panis occultatũ. nõ tamẽ ibi eſt panis. ſed deus verus. Sicut de hoc dic̃ btũs Aug⁹ in li. ſententiarũ ꝓſperi. ⁊ ponit̃ de cõſe. di. ij. c. Nos autem. In ſpecie panis ⁊ vini quã videmus res inuiſibiles. i. corpus ⁊ ſanguinem honoramus. nec ſimiliter pendimus. id eſt ponderamus ⁊ compꝛhendimus has duas ſpecies ſicut añ ꝯſecrationẽ pendim⁹. cũ fidelit̃ fateamur añ ꝯſecrationẽ panẽ eſſe ⁊ vinũ qꝺ natura formauit. poſt ꝯſecrationẽ vero carnẽ chriſti ⁊ ſanguinẽ qꝺ bñdictio ꝯſecrauit. ideo dicit Amb. li. de ſacramẽtis. c. ij. Paneꝫ iſtum quem ſumim⁹ in myſterio il'um intelligo qui manu. id eſt. poteſtate ſanctiſpiritus formatus ẽ in vtero virginis ⁊ igne paſſionis decoctus ẽ in ara crucis. Sed per apes moraliter intellige chriſtianos fideles. quia ſicut apes naturali inſtinctu regem ſuum egreſſum de alpheari circũdant et obſequuntur laudis cantuqꝫ conducunt. Sic chriſtum ſummum regem de alpheari virginis egreſſum hodie ſpeciali deuotione circundant. eiqꝫ ſeruiunt ⁊ cum laudis preconijs circũdant fideles chriſtiani. Quia dicit Clemens. v. de reli. ⁊ vene. ſancto. In clemen. c. Si dominuꝫ. Si dominum in ſanctis eius laudare iubemur dignum ꝓfecto iuſtũ. ⁊ ſalutare nobis exiſtit vt ſibi in ſui quo nos quotidie ſpiritualiter memoriam reficit corporis laudes feſtiue venerationis et gratias referamus. hec ille. Quod aũt chriſtiana religio vel deuotio dimiſſa hac veneranda die quolibet negocio. egreditur dom⁹ ſuas ⁊ eccleſias vbi chriſtus rex noſter in ſacramento ſingulariter honoratur ingreditur cum leticia et ei exhibet laudum ſeruitia ad indulgentias promouendas quod preuidit Eſa. prophetaſcum predixit non iudeis ſed chriſtianis. In leticia egrediemini videlicet in occurſum chriſto conducendo eum venerabiliter. ad diuerſa loca in ſuo excellentiſſimo ſacramento. ⁊ in pace deducemini ſcilicet ab ipõ. ne impediemini ab inimicis in ſuo ſeruitio. montes ⁊ colles. id eſt. ſacerdotes et ſcholares cantabunt coram vob laudes videlicet chriſto. cum incipiunt ſacerdotes. Te deum laudamus ⁊c̃. ſicqꝫ alternatim finiendo in laudem chriſti ſaluatoris coram laico populo chriſtiano. vt ⁊ ipſi pariter in laudeꝫ ⁊ venerationem viuifici ⁊ adorandi ſacramenti excitentur. Propter quod in verbis allegatis duo tanguntur. Primo egreſſio gaudioſa. ibi. In leticia egrediemini. Secundo iubilatio ſonoroſa ibi. Montes ⁊ colles cantabunt. Primo igitur tangitur in his verbis egreſſio gaudioſa. cuꝫ dicit propheta. In leticia egrediemini. Vbi notandum ꝙ multiplex eſt egreſſio. Prima a ſede paternali. de qua ipſemet dixit chriſt⁹ Joh. xvj. Exiui a patre ⁊ veni in mundum. venit inꝙ̃ L
vt humilitatem aſſumeret et homines a poteſtate demonum liberaret. Sicut canitur in ſymbolo niceno. Qui propter nos homines et propt̃ noſtram ſalutem deſcendit de celis. Et hec quidem egreſſio fuit gaudioſa. Dauid atteſtante qui ait pſ. xviij. Exultauit vt gygas ad currendum viam. Fm gloſam. dum letus et non inuitus tanꝙ̃ pugil fortiſſimus naturam humanam ſuſcepit. Et ſubdit. A ſummo celo egreſſio ei⁹. Secũda egreſſio futura a ſinu maternali de qua canit̃. Et exiuit ꝑ aureã portã virginis lux